

Over de landslakkenfauna van Oostvoorne

door

J. B. Henrard

In mijn vorige bijdrage tot de kennis der molluskenfauna van Oostvoorne deelde ik mede, dat het destijds voor het verzamelen van landslakken een ongunstige tijd was tengevolge van de langdurige droogte. Dit bleek vooral, doordat algemeen in ons land voorkomende soorten zeer spaarzaam waren of niet gevonden werden. Opmerkelijk was het, dat b.v. *Gonyodiscus rotundatus* (Müll.), overal in ons land algemeen, nergens op het eiland werd aangetroffen, terwijl *Cepaea nemoralis* (L.) en *Arianta arbustorum* (L.) slechts sporadisch werden waargenomen, hoewel deze soorten zeer zeker onder gunstiger omstandigheden in groote populaties zijn aan te treffen. In het najaar van 1934 en ook in 1935 kon ik de lijst der soorten van dit gebied uitbreiden.

Een goed jachtgebied was het bosch van Mildenburg, vlak bij het dorp Voorne gelegen, een oud bosch met hoog opgaand houtgewas. Ook de golfvelden bij Kooizicht en bij de Hevelingen leverden eenige soorten op, terwijl verder ook de vochtige plaatsen bij Branddijkpoel, de prise d'eau in de duinen bij Rockanje en de oevers van het Breede Water en het Kwakjeswater het materiaal leverden. In het geheel verzamelde ik 28 soorten.

Overzicht der verzamelde soorten:

Succinea pfeifferi (R o s s m.). Rockanje, rand Kwakjeswater; idem, langs ijzerhoudende sloot bij Branddijkpoel; vochtige plek in de duinen ten noorden van het Breede Water op *Orchis latifolia*; noordrand van het Kwakjeswater; Brielle, op riet in de oude vestinggracht; in rietland langs het meertje De Waal.

Succinea oblonga (D r a p.). Rockanje, langs drooge sloot bij Branddijk; idem, duinterrein ten noorden van het Breede Water; idem, langs ijzerhoudende sloot bij Branddijkpoel.

Succinea arenaria (B o u c h. - C h a n t.). Deze in 1934 als nieuw voor ons land gevonden soort werd aangetroffen in een vochtig duinterrein ten noorden van het Breede Water, tusschen paal 7 en 8. Deze soort is aldaar in latere jaren niet meer teruggevonden. Het terrein is geheel opgedroogd en ongeschikt geworden voor deze soort.

Cochlicopa lubrica (M ü l l.). Rockanje, langs sloot bij Branddijk; Stekelhoeksduin, ten zuiden van Rockanje; de Hevelingen bij de golfvelden; vochtig duinpannetje ten noorden van Breede Water, tusschen paal 7 en 8; Rockanje, duinen noordelijk van het Kwakjeswater; Rockanje, prise d'eau der waterleiding bij Kwakjeswater.

Vertigo pygmaea (D r a p.). De Hevelingen, vochtig duinterrein bij de golfvelden; duinen langs de oostzijde van het Kwakjeswater.

Columella edentula (D r a p.). Bosch van Mildenburg bij dorp Voorne.

Pupilla muscorum (L.). Noordkant van den zeedijk bij „Steenen Baak”.

Vallonia pulchella (M ü l l.). Duinen ten noorden van het Breede Water, tusschen paal 7 en 8; Stekelhoeksduin ten zuiden van Rockanje; noordkant van dijk bij „Steenen Baak”.

Vallonia excentrica (S t e r k i). In het jaar 1909 te Hellevoetsluis gevonden door W. C. v a n H e u r n. Vochtig duinpannetje bij de Hevelingen; noordkant van dijk bij de „Steenen Baak”.

Vallonia costata (M ü l l.). In het jaar 1909 te Hellevoetsluis gevonden door W. C. v a n H e u r n. Stekelhoeksduin ten zuiden van Rockanje; duinterrein ten noorden van Breede Water, tusschen paal 7 en 8; Rockanje, duinen ten noorden van Kwakjeswater; sprang der waterleiding bij Rockanje.

Acanthinula aculeata (M ü l l.). In het bosch van Mildenburg bij dorp Voorne.

Balea perversa (L.) Op iepen (*Ulmus*) aan den weg langs het bosch van Mildenburg; Rockanje, op oude populieren in 1935.

Punctum pygmaeum (D r a p.). In het bosch van Mildenburg bij het dorp Voorne.

Hyalinia hammonis (S t r ö m). Bosch van Mildenburg bij het dorp Voorne; drooge sloot bij Branddijk; oevers van meertje De Waal; Stekelhoeksduin, ten zuiden van Rockanje; de Hevelingen, in de duinen bij de golfvelden; Kooizicht bij de golfvelden.

Hyalinia nitidula (D r a p.). Kooizicht bij de golfvelden, in October 1934.

Hyalinia cellaria (M ü l l.). Rockanje, langs het meertje De Waal.

Vitrea crystallina (M ü l l.). In het bosch van Mildenburg bij dorp Voorne; vochtig terrein langs slootje bij Branddijkpoel.

Euconulus fulvus (M ü l l.). Bosch van Mildenburg bij dorp Voorne; langs drooge sloot bij Branddijkpoel; Kooizicht bij de golfvelden; Rockanje, langs de prise d'eau der waterleiding; Rockanje, oostzijde van het Kwakjeswater in 1934.

Zonitoides nitidus (M ü l l.). Langs een sloot bij den Branddijkpoel; langs het meertje De Waal bij Rockanje; vochtig duinterrein ten noorden van Breede Water, tusschen paal 7 en 8; in een moerassig terrein tusschen Rockanje en Hellevoetsluis.

Vitrina (Helicolimax) pellucida (Müll.). In Juli 1909 gevonden te Hellevoetsluis door W. C. van Heurn. Door mij aangetroffen in de duinen ten noorden van Kwakjeswater.

Helicella heripensis (Mabille). Reeds in 1909 te Hellevoetsluis gevonden door W. C. van Heurn. Door mij aangetroffen aan de noordzijde der zeedijk bij de „Steenen Baak” in 1934.

Hygromia (Trichia) hispida (L.). Drooge sloot langs den Branddijkpoe!; Brielle langs de vestinggracht; oevers van het meertje De Waal bij Rockanje; duinen ten noorden van het Breede Water, tusschen paal 7 en 8; noordkant van zeedijk bij „Steenen Baak”; Rockanje, in de duinen ten noorden van het Kwakjeswater; langs een moerasje tusschen Rockanje en Hellevoetsluis; in den Heindijkpolder bij de Gooyerstee.

Alle gevonden exemplaren dezer soort behoorden tot de variëteit met vrij nauwen navel en hoogere windingen. Ze behooren dus niet tot de typische *Trichia hispida* (L.), die, zooals bekend is, een wijderen navel heeft en een platter, meer samengedrukt huisje bezit.

Theba cantiana (Montagu). Noordkant van den zeedijk bij de „Steenen Baak”; langs Heindijk op *Eryngium campestre*; Rockanje, talrijk langs den polderweg ten zuiden van de kerk in 1935; levend langs den zeedijk bij Hellevoetsluis in 1935.

Arianta arbustorum (L.). Door W. C. van Heurn gevonden bij Brielle. Door mij bij Rockanje langs een sloot bij den Branddijk; in den Heindijkpolder bij de Gooyerstee.

Cepaea nemoralis (L.). Was reeds bekend van Voorne door W. C. van Heurn en J. H. Vernhout respectievelijk van Hellevoetsluis en Rockanje. Door mij slechts aangetroffen in den vorm *libellula* 12345 in den Heindijkpolder bij de Gooyerstee en in den vorm *rubella* 00000 langs een sloot bij den Branddijk.

Phytia myosotis (Drap.). Een nauwkeurige vindplaats op het eiland is mij onbekend. Eén exemplaar trof ik aan op het strand bij Voorne in 1928.

Carychium minimum (Müll.). Vochtig terrein, Kooizicht bij de golfvelden.

Assiminea grayana (Fleming). Hiervan trof ik in 1934 een zeer groote populatie aan in lage rietvelden op moddergrond ten westen van Hellevoetsluis en in October van dat jaar een groote populatie op het eiland Roozenburg, tegenover Brielle bij de aanlegplaats der boot.

Summary

In this paper the landmollusca of the island of Voorne are dealt with. When visiting the island in 1934, collecting was much hampered by the

very dry weather; nevertheless the present author could prepare a checklist of 28 species.

It was striking that such a common snail in the Netherlands as *Gonyodiscus rotundatus* (Müll.) could not be detected in the region studied that year. Other equally common species were only represented by small numbers of specimens, with the exception of *Theba cantiana* (Mont.), which was more abundant in fine living specimens. *Assiminea grayana* Fleming was found in very large colonies in two widely separated localities. An exact locality of *Phytia myosotis* (Drap.) could not be detected, although an empty shell was collected along the seacoast. Of the larger genera *Arianta* and *Cepaea* only a few specimens were found; large populations of them, so often observed in other localities, appeared to be lacking here. The genus *Clausilia* appeared to be absent on the island, but *Balca* was found in two widely separated localities on big elmtrees and on *Populus*. *Trichia hispida* (L.) proved to be rather well distributed. All the shells of this species belonged to a rather narrowly umbilicated variety with a relatively high spire. They therefore differ from the typical *Trichia hispida*, which is more depressed and widely umbilicated.